

Årsredovisning 2015

PROMETHEUS
PENSIONSKASSA

Vd har ordet

Hållbara placeringar - Årets ränta 4 % - 8,7 % fler medlemmar - Fler Grundval Prometheus

Hållbarhet

Frågorna kring hållbarhet är fortfarande en i alla bemärkelser "het" fråga, särskilt nu efter Klimatmötet i Paris. En intressant effekt av mötet är att ECON (EU-kommittén Economic and Monetary Affairs) har beslutat om att införa nya regler för medlemslänarnas pensions- och livbolag vilket innebär att bolagen i sina investeringsbeslut bör ta hänsyn till ESG-kriterierna samt att den praktiska implementeringen av kriterierna bör redovisas i särskilda rapporter. Utöver detta bör bolagens riskanalys även inkludera risker kopplade till klimatförändringen och de sk "strandade tillgångarna" (fossila tillgångar). Även om EU ännu inte fattat beslut i frågan är policyförändringen positiv och kommer förhoppningsvis innebära att fler på sikt arbetar som vi gör med hållbara placeringar i en hållbar verksamhet – inte bara i enstaka nischfonder. För oss som redan arbetat med detta sedan länge är det också ett välkommet kvitto på att vi är på rätt väg!

Vid förra årets Fullmäktigemöte presenterade vi vår nya hållbarhetspolicy och som ett led i att ytterligare öka fokus på dessa frågor ingick vi 2015 ett avtal med GES (Global Engagement Services). De hjälper oss att kontrollera att de placeringar vi gör i vår förvaltning av pensionskapitalet lever upp till våra etiska regler och hållbarhetspolicy. I mars kom den första rapporten som avser placeringsinnehaven per 151231. Rapporten visar att vi har hittat bra och hållbara placeringar som följer våra riktlinjer, men att vi kan bli ännu bättre. I portföljen finns några indexfonder (inte direktägda aktier) som innehåller lite fossila tillgångar och dessa är under våren 2016 föremål för omplaceringar.

Under 2016 kommer vi att ta ytterligare ett steg i den hållbara riktningen i våra placeringar. Vi har givit Safe Return i uppdrag att under året helt inrikta aktieportföljen mot innehav endast i miljöteknikbolag.

2015 - några axplock

Vi är mycket nöjda med vårt resultat 2015 med en totalavkastning på 4,79 % och att vi även detta år har kunnat ge en bra ränta - totalt 4 % på alla medlemmars pensionskapital för år 2015.

Året har fortsatt präglats av en mycket låg räntemiljö och en volatil börs, vilket har varit en stor utmaning för oss – såväl vad gäller placeringar, trafikljuster som den mycket höga försäkringstekniska avsättningen (FTA, dvs vår nuvärdesberäknade framtida skuld till pensionärerna/medlemmarna). Vårt goda resultat 2015 beror till stor del på bra realiserade vinster och att vi har en stor del tillgångar som inte är börsrelaterade och därför inte rör sig på samma sätt som börsen.

Under 2015 var det två av Huvudmannaförbundets medlemsverksamheter som beslutade att ha Prometheus som grundval av hela tjänstepensionen, dock med start från 2016. I början av 2016 tillkom tre verksamheter vilket gör att vi nu har sju verksamheter med Prometheus som grundval. Glädjande är att vi också under 2015 fått fler medlemmar som individuellt valt Prometheus för hela sin tjänstepension; vi har nu totalt 958 är premiedragande Prometheus-väljare. Totalt hade vi 5 067 medlemmar i pensionskassan vid årssiktet 2015/16, vilket är en ökning med 10 %. Inbetalda pensionspremier var för året totalt 17 910 milj kr vilket är obetydligt lägre än 2014.

Härfågeln 6 (Tunabergsfastigheten) lämnades över till köparen den 1 april 2015. Därmed har vi inte längre några tillgångar i egna fastigheter. Konkursboet Lillängen i Mariestad där Prometheus hade en fordran på 6,8 milj, såldes i maj 2015 och vi fick tillbaks hela vår lånefordran och all utestående ränta.

Prometheus tog under hösten över ansvaret för samt utveckling och underhåll av det webbaserade inrapporteringsverktyget. Vi har gjort många förbättringar och lagt till nya funktioner för statistik och avstämning och vi arbetar aktivt för att fler huvudmän/arbetsgivare ska ha nytta av plattformen för inrapportering av pensionspremierna.

I september avslutade jag min anställning i HF och arbetar nu bara med Prometheus på 80 %. Det känns väldigt bra att kunna fokusera på ett uppdrag och ge det mer tid och utrymme!

Prometheus - framtiden och utmaningar

Prometheus är en medlemsorganisation som "ägs" av dess sparare/medlemmar vilka representeras av ett fullmäktige. Dessa utses av Huvudmannaförbundet och Medarbetareförbundet. Huvudmännen/arbetsgivarna behöver få mer kunskap och förståelse för tjänstepensionen och Prometheus samt stöd och uppmuntran till att ha Grundvalet Prometheus i sina lokala kollektivavtal. Vi arbetar vidare med uppsökande verksamhet och besöker gärna din arbetsplats för att informera om oss och de möjligheter som finns att välja Prometheus som pensionsförvaltare!

Ju fler som väljer Prometheus som förvaltare av hela tjänstepensionen och har Prometheus som grundval, desto bättre kan vi klara våra framtida utmaningar, ge en bra ränta och finnas kvar som det hållbara valet av tjänstepension!

Det nya regelverket med förslag på ny lag för pensionskassorna är ännu inte klart. Som understödsförening omfattas vi inte av någonting i det nya Proppen avseende Solvens 2 och. Vid utgången av 2019 ska det förhoppningsvis finnas en ny tjänstepensionslag på plats och vi ska då kunna ombilda oss till tjänstepensionsinstitut. Klart är dock att vi kommer att få ett utökat rapporteringskrav med tuffare trafikljuster samt ökat krav på kapitalbas. För att klara av kommande utmaningar behöver vi fortsatt ökad tillströmning av Prometheusväljare och Prometheus som grundval i verksamheterna.

Styrelsen

Styrelsen utses av Fullmäktige på förslag av parterna Huvudmannaförbundet och Medarbetareförbundet. Ledamöterna representerar på så vis både huvudmännen/arbetsgivarna och medarbetarna i de kollektivavtal där Prometheus är möjligt att välja som pensionsförvaltare. Styrelsen sammansättning var den samma 2015 som 2014.

Jan-Erik Laurén
Ordförande
Redovisningsfirman RK
Lauréns och ledamot i
flera styrelser

Marie Wallin Carlbom
Vice ordförande
Fd Verksamhetschef på
Mora Park

Britt-Marie Lundh
Ledamot
Ledamot i Ekobankens
styrelse

Ivar Heckscher
Ledamot
Ledamot i Vårdinge By

Gunilla Christiansson
Suppleant
Ekonom, fd Waldorflärare

Per Hallström
Suppleant
Ombud på Medarbete-
reförbundet

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Understödsföreningen Prometheus (816400-4148) avger härmed årsredovisning för 2015

VERKSAMHETEN

Organisation

Understödsföreningen Prometheus är organiserad i tre olika produktområden, Tjänstepension, Avtalspension SAF-LO och Privat pension. Föreningen förvaltar de premier som arbetsgivarna har betalat in till Prometheus för medarbetarnas räkning enligt gällande kollektivavtal samt de premier som medarbetarna själva valt att låta föreningen förvalta för deras räkning.

Tjänstepension (direktinbetalad av arbetsgivaren/huvudmannen)

Understödsföreningen Prometheus har till uppgift att meddela kollektiv tjänstepensionsförsäkring och individuella tjänstepensionsförsäkringar för i huvudsak medarbetare i antroposofiskt orienterade verksamheter. Dessa försäkringar bygger i första hand på kollektivavtal mellan Huvudmannaförbundet (HF) och Medarbetareförbundet (MeF).

Antalet tjänstepensionsförsäkringar ökade 2015 från 4 487 till 4 991 dvs drygt 11 %. Den totala premieinbetalningen 2015 var 17 851 tkr, jämfört med 17 923 tkr för 2014. När det kommer till de särskilda valen av Prometheus som förvaltare av hela tjänstepensionen var det endast en blygsam ökning om 26 st under 2015, vilket ger en total om 958. Detta visar att vi har fått fler medlemmar som valt Prometheus för hela tjänstepensionen och fler som får sina extrapremier inbetalade till oss. Den något lägre premieintäkten 2015 visar att det var ett större antal retroaktivt inbetalade premier 2014 jämfört med 2015.

Flytt av kapital Tjänstepension

Under 2015 har ingen begäran om flytt av den direktinbetalade tjänstepensionen (T) inkommit.

Avtalspension SAF-LO

Under 2002 slöts avtal mellan HF och MeF jämte Kommunal om införande av AFA 5-produktspaket i kollektivavtalen från och med 2003. FORA är valcentral för pensionsvalet i "Avtalspension SAF-LO" och fördelar arbetsgivarnas premieinbetalningar i enlighet med de anställdas fria val. Per den 2015-12-31 förvaltade Prometheus totalt 992 (1 009) försäkringar sedan tidigare val inom Avtalspension SAF-LO. Minskningen beror på flytt av försäkringar, slututbetalade pensionsförsäkringar samt ett fåtal dödsfall. Under 2015 tillkom enstaka retroaktiva inbetalningar (före år 2008) från arbetsgivare genom Fora om totalt 15 (12) tkr.

FORA upphandlade 2008 de valbara alternativen inom Avtalspension SAF-LO. Prometheus kunde inte delta på grund av att vi är en Understödsförening. Vintern 2009 slöts en central överenskommelse mellan parterna om att lokalt möjliggöra valet av Prometheus genom undantag från basplanen i Avtalspension SAF-LO. Detta innebär att det ven fortsättningsvis går att välja Prometheus som förvaltare av hela sin tjänstepension. Det individuella valet av Prometheus innebär att tjänstepensionen enligt basplanen lyfts ut från FORA och i stället löpande betalas in direkt till Prometheus av respektive arbetsgivare.

Flytt av kapital Avtalspension SAF-LO

Under 2014 inkom begäran om flytt av pensionskapital inom Avtalspension SAF-LO från Prometheus till annan av Fora upphandlad pensionsförvaltare. I februari 2015 genomfördes flytten av dessa försäkringar, i enlighet med reglerna i stadgarna. Totalt flyttades 5 försäkringar med ett sammanlagt pensionskapital 295 013 kr, inklusive återbäringskapital om 34 830 kr. Totala flyttavgifter var 6 415 kr vilket drogs från pensionskapitalet innan flytten.

Grundalternativet Prometheus genom kollektivavtal

2014 slöts ett centralt kollektivavtal mellan Huvudmannaförbundet och Medarbetareförbundet som medger en verksamhet att ha Prometheus som grundalternativ ("ickevalsalternativ"). Detta innebär att den medarbetare som inte aktivt väljer en pensionsförvaltare genom Fora, har Prometheus som pensionsförvaltare av hela sin tjänstepension. En verksamhet som vill tillämpa detta ska bekräfta detta genom ett lokalt kollektivavtal.

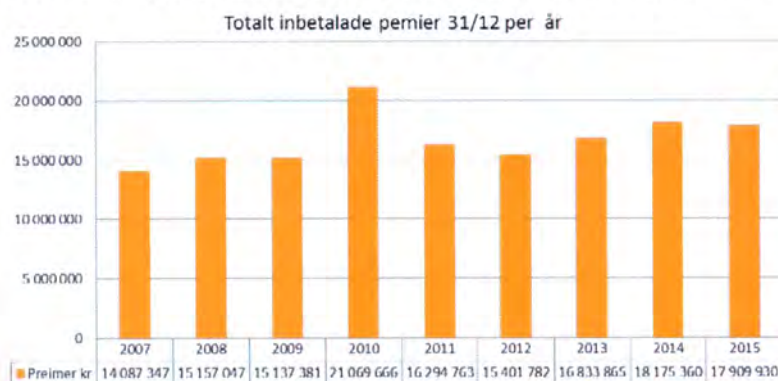
Under 2014 var det 2 verksamheter som valde denna lösning. I slutet av 2015 valde ytterligare 2 nya verksamheter den lösningen för ikraftträdande 2016.

Privat Pension

Understödsföreningen Prometheus förvaltar även ett fåtal privata pensionsförsäkringar. Antalet privata pensionsförsäkringar per 2015-12-31 var 66, dvs en minskning med 1 jämfört med 2014 (67 st) och totala premieinbetalningar var 44 tkr (240). Minskningen i premieinflödet beror på de ändrade skattereglerna som trädde i kraft 2015.

Eftersom skattereglerna radikalt ändrats, upphörde Prometheus under 2015 att nyteckna privata pensionsförsäkringar. Premieinflödet från och med 2016 beräknas vara mycket litet för enstaka medlemmar med enskild firma.

Premieinbetalningar

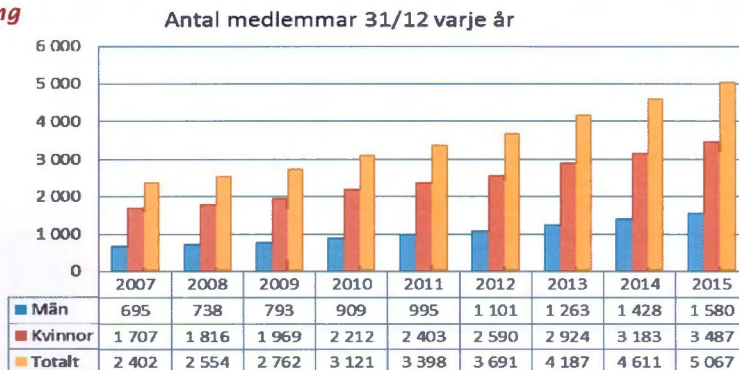

Medlemsantal och försäkringar

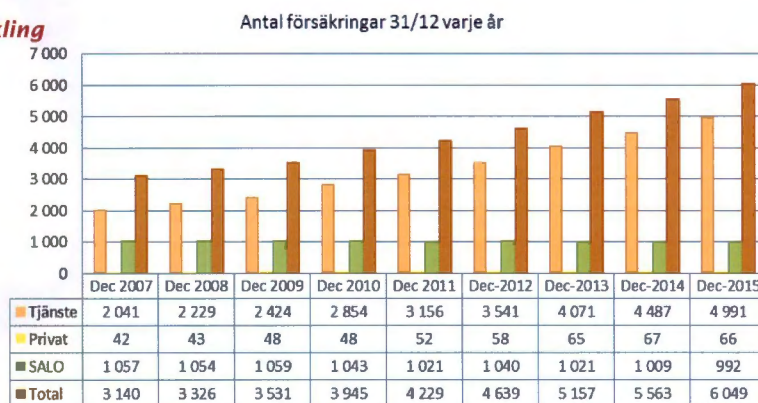
Det totala **medlemsantalet** (individer som tecknat en eller flera försäkringar och som har minst en premieinbetalning) var vid årets slut 5 067 (4 611), en ökning med 456 (424) medlemmar, dvs 10 % ökning jämfört med 2014. Av medlemmarna är 69 % kvinnor. Denna fördelning har legat på mellan 67 och 70 % under alla år.

Det totala antalet **försäkringar** som föreningen förvaltade per 151231 var 6 049, jämfört med 5 563 året innan. Det ger en ökning med 8,7 %. Av samtliga försäkringar är 40 % återbetalningsskyddade (försäkring med efterlevandeskydd).

Medlemsutveckling

Försäkringsutveckling

Pensionsutbetalningar

I december 2015 betalade föreningen ut tjänstepensioner till 315 medlemmar (267 per 141231). De totala pensionsutbetalningarna 2014, inklusive återbäringskapital och exklusive kapitalflytt blev 6 186 tkr, jämfört med 4 721 tkr år 2014. Vi har alltså fortfarande ett förhållandevis litet antal pensionärer under utbetalning i föreningen och många väljer fortfarande att skjuta upp utbetalningsstarten och ta en kortare utbetalningstid. Utbetalningar ökar i en allt snabbare takt och 2020 beräknar vi att utbetalningarna har fördubblats i kronor räknat jämfört med 2015.

Riktlinjer för förvaltning av placerade medel

Prometheus styrelse har beslutat att ha en placeringsinriktning som skall präglas av hållbarhet, långsiktighet och etiska - allt enligt föreningens etiska regler och hållbarhetspolicy. Det innebär att placeringarna ska vara etiskt screenade och gärna så långts om möjligt vara kopplade till reala tillgångar där även miljökravet är uppfyllt. Vi strävar också efter att våra tillgångar ska vara fossilfria.

Föreningens placeringstillgångar utökades under året med olika räntebärande papper (statsobligationer, bostadsobligationer, företagsobligationer, hypotekslån och kapitalgaranterade strukturerade instrument), aktier och aktie- samt indexfonder. Föreningen sköter själv placering och förvaltning av tillgångarna. En del av lånen som förfallit till lösen under året har omsatts och då till lönsamma räntenivåer.

Kapitalförvaltning

Tillgångarna hade per den 31 december 2015 ett marknadsvärde på 247 180 (229 058) tkr. Det förvaltade kapitalet i tkr är fördelat enligt nedan tabell. Uppställningen följer tillgångsallokeringen enligt placeringsriktlinjerna.

Tillgångsslag – enligt tillgångs- allokerings normalportfölj	Förvalt kapital TKR 2015	% av totala tillgångar 2015	Förvalt kapital TKR 2014	% av totala tillgångar 2014
Svensk penningmarknad	3 587	1,45	3 434	1,50
Svenska obligationer, räntepapper	54 978	22,24	48 190	21,04
Utländska obligationer (SEK), räntepapper	5 984	2,42	10 501	4,58
Hypotekslån	58 610	23,71	70 560	30,80
Fastigheter (inkl Brf)	3 625	1,47	3 500	1,53
Svenska aktier/andelar	24 221	9,80	19 760	8,63
Utländska aktier/andelar	35 259	14,26	20 875	9,11
Alternativa placeringar	60 334	24,41	51 486	22,48
Övriga tillgångar (fordringar mm)	581	0,24	752	0,33
TOTALT	247 179	100	229 058	100

Understödsföreningen Prometheus tillgångar förvaltas, enligt av styrelsen fastställda placeringsriktlinjer, etiska regler och hållbarhetspolicy, med hänsyn tagen till försäkringsåtaganden och med målet att uppnå en långsiktigt hållbar god etisk avkastning. Prometheus har även att följa reglerna för diversifiering och aktsamhet enligt Lag om Understödsföreningar och Försäkringsrörelselagen.

Nya placeringar under 2015 är placeringar i nya företagsobligationer, två nya hållbara aktiefonder samt nya screenade aktieindexfonder.

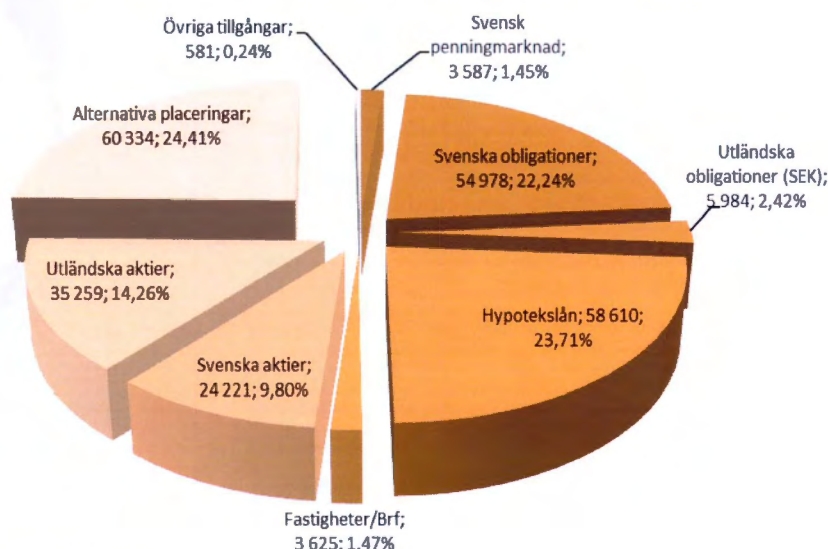
Låneverksamheten består av hypotekslån mot säkerhet i fastighetsinteckningar samt ett fåtal lån mot kommunal borgen och företagsinteckningar/aktier i fastighets AB. Understödsföreningen Prometheus utlåning vid årsskiftet var totalt 58 610 (70 560) tkr. Nettoutlåningen minskade således med 11 950 mkr under 2015. Lån har lämnats mot säkerhet av inteckningar inom 40-80 procent av fastigheternas marknadsvärde.

Årets totalavkastning på kapitalet var 10 740 tkr (20 227) och årets direktavkastning på samtliga tillgångar var 19 467 (7 235) tkr. Det genomsnittliga totala förvaltade kapitalet var för året 238 119 (213 333). I beräkningen av den genomsnittliga totalkapitalavkastningen ingår såväl direktavkastning som värdeförändring, i relation till ett beräknat genomsnitt för tillgångarna under året. Genomsnittlig totalavkastning är kapitalavkastning samt värdeförändringar i förhållande till genomsnittligt förvalt kapital.

Den genomsnittliga totalavkastningen på samtliga tillgångar uppgick till 4,51 % (9,48) och den genomsnittliga direktavkastningen uppgick till 8,18 % (3,39). En stor andel av resultatet 2015 var realiserade vinster jämfört med 2014, som i stället gav en större andel realiserade vinster – därav den stora skillnaden mellan åren.

Tillgångslag fördelat i kronor och procent i förhållande till det totala förvaltade kapitalet

Tillgångar enligt allokeringsportföljen per 151231, tkr och %

Försäkringsteknisk utredning

Den försäkringstekniska utredningen har utförts av aktuarie Tao Xu. Utredningen visar att föreningens livförsäkringsavsättning uppgår till 205 974 tkr (198 689) vilket är en ökning jämfört med föregående år. Detta har påverkat föreningens resultat i en negativ riktning. Denna skillnad i FTA över åren beror framför allt på stora förändringarna i de långa räntorna som under 2015 fortsatt att gå ner.

Dispens för att tillämpa de nya reglerna för beräkning av försäkringsteknisk avsättning (FTA) erhöles i början av 2014.

Återbäring

Överskott i Prometheus verksamhet skall, när medel finns i överskottsfonden, tillfalla samtliga medlemmar i form av återbäring. Beslut om detta fattas av styrelsen efter det att försäkringsteknisk utredning fastställts av aktuarien. Beslutet skall anmälas till fullmäktige.

Efter diskussion med aktuarien föreslår styrelsen att den totala räntan (återbäringsräntan), inklusive den garanterade räntan, för perioden 2015-01-01 tom 2015-12-31 sätts till 4,0 procent före avkastningsskatt och kostnader. Den valda återbäringsräntan innebär att konsolideringsgraden ligger inom konsolideringsintervallet enligt konsolideringspolicyn.

Driftskostnader

De löpande kostnaderna består av kostnader hänförliga till fastighetsförvaltningen samt driftskostnader i försäkringsrörelsen. Fastigheterna administreras i egen regi, förutom fastighetsskötsel som upphandlas. De totala driftkostnaderna 2015 är 2 034 tkr (1 733). Denna post inkluderar både administration, fastighets- och kapitalförvaltning samt kostnader för aktuarie och revisorer.

Kollektiv konsolidering

Med kollektiv konsolidering avses tillgångarnas marknadsvärde minskat med finansiella skulder, dvs konsolideringskapitalet, i förhållande till summan av försäkringstekniska skulder och allokerade återbäringsmedel.

Det kollektiva konsolideringskapitalet 2015-12-31 uppgår till 21 170 tkr (21 900). Den kollektiva konsolideringsgraden uppgår per 2015-12-31 till 109 (110).

IT-systemet

Från 2008 har det nya IT-systemet PensAd använts full ut och en del finjusteringar, tillägg i den av Huvudmannaförbundet ägda webb-applikationer samt en del säkerhetsåtgärder har vidtagits under året. Webb-applikation är framtaget och bekostat av Huvudmannaförbundet inom ramen för det kollektivavtalade undantaget från Avtalspension SAF-LO i FORA.

I samband med att kansliet flyttade till nya lokaler i januari 2013, flyttades även servern till ny IT-leverantör för hosting i serverhall. Under våren 2014 lades mejlen om till servern med MS Exchange som hanterare och hemsidan flyttades också till vår egen server. Under hösten 2014 gjordes anpassningar i PensAd för att vi i november kunna koppla upp oss mot Min Pensions webportal.

Under hösten 2015 gjordes ett större anpassnings-, förbättrings- och uppgraderingsarbete med det web-baserade premie-rapporteringsverktyget som ägdes av Huvudmannaförbundet. Kostnaden för detta har tagits av både Prometheus och Huvudmannaförbundet. Detta verktyg överläts utan kostnad av HF till Prometheus i oktober 2015.

Under 2015 har också löpande små förbättringar och underhåll av PensAd gjorts.

Ledningsfunktioner och granskning

Styrelsen har under året haft 10 protokollförda styrelsemöten. Ordinarie fullmäktigesammanträde hölls den 5 maj 2015 på Lilla Nygatan 13. Samtliga styrdokument som rör ledningsfunktioner, kontroll och granskning i enlighet med Finansinspektionens författningssamlingar är upprättade och även tillställda Finansinspektionen.

Under 2015 har Regelgruppen bestående av Vd (intern riskkontroll), oberoendegranskaren (Camilla Björklind), compliance (Bengt Tedenmyr) samt den externa resursen som arbetar med compliance i Ekobanken (Ilve Steiber) träffats ett flertal gånger för att tillsammans kartlägga Prometheus risker och göra en årsplan för olika aktiviteter.

Oberoendegranskningen av utvalt projekt beslutades utgöras av det gemensamma kartläggningsarbetet av Prometheus risker i "Regelgruppen". Den externa Oberoendegranskaren har även lämnat en egen rapport från sin riskgranskning i december 2015.

Genomgång samt rapport kring regelefterlevnaden (Compliance-funktionen) för verksamhetsår 2015 gjordes också enligt plan och lämnades till styrelsen i december 2015.

Riskanalys och riskrapport har också lämnats av riskansvarig och presenterats för styrelsen i december 2015.

Administration

Föreningens kansli i lokalen på Lilla Nygatan 13 i Gamla Stan, Stockholm. Lokalen hyrs av Ekobanken och Prometheus hyr ut delar av lokalen till Huvudmannaförbundet.

Föreningens Vd är sedan den 16 maj 2007 Maria Rehnberg. Ekonomen och juristen Annika Miller är anställd sedan i maj 2013 och hennes tjänstgöringsgrad utökades till 70 % under 2014. Annika är anställd av Prometeus medan Maria fram till och med augusti 2015 haft en tillikaanställning mellan Prometheus och Huvudmannaförbundet. Från 150901 är Maria anställd enbart hos Prometheus på 80 %.

I samband med denna förändring blev Prometheus också medlem i arbetsgivarföreningen Huvudmannaförbundet.

Händelser efter balansdagen

Framtida utveckling

Då Prometheus i dagsläget tillämpar FFFS 2008:26 med sådana ändringsföreskrifter som skett före den 31 mars 2011 och kommer att göra det så länge övergångsreglerna gäller är det oklart hur kommande regelverksförändringar kommer att påverka kassan. Den framtida utvecklingen är en fråga som styrelsen fortsatt arbetar med, även om den nya kommande regelverksförändringen fortsatt är oklar.

Under 2015 har föreningen en fortsatt växande medlemsbas och den nya kollektivavtalade möjligheten med att ha Prometeus som grundalternativ (ickevalsalternativ) har börjat ge en liten effekt. Under året beslutade 3 verksamheter att genomföra detta med start 2016-01-01, vilket gör att det i början av 2016 är 5 verksamheter som har Prometeus som grundval. Vd arbetar vidare med uppsökande verksamhet och att informera om möjligheten till grundvalsalternativet i kollektivavtalen.

Som ett led i att förtydliga verksamheten startade styrelsen i januari upp ett arbete med stadgeändringar. Dessa presenteras för beslut på fullmäktigemötet 2016.

Styrelsen och Vd arbetar också aktivt för att stärka upp Prometeus ställning i kollektivavtalen och har därför lämnat in en motion till Huvudmannaförbundets årsstämma.

I januari 2016 har en del omräpporteringar gjorts till FI med anledning av att vår kapitalbuffert minskat som en följd av ränteläget. Aktuaren har i samband med detta tagit fram en ny beräkningsgrund för kapitalbas vilket förbättrat situationen betydligt. En omklassificering av tillgångar i Trafikjustestet enligt FI:s anvisningar har också gjorts vid omräpporteringen.

RISKER INOM VERKSAMHETEN

Operativ risk

Operativ risk innebär att förluster kan uppkomma på grund av otillräckliga kontroller eller bristfälliga kunskaper.

Försäkringsrisk

Föreningens åtagande består av avgiftsbetalda pensionsförsäkringar. Den risk som föreligger beträffande dessa försäkringar är att föreningen inte kan infria sina försäkringsförpliktelser. För att begränsa risken för att detta skall inträffa görs de antaganden som ligger till grund för beräkning av garanterade pensionsbelopp. Försäkringsrisken analyseras fortlöpande av aktuarie. En annan försäkringsrisk är antaganden kring livslängd, den sk dödlighetsrisken.

Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses förändringar i värdet av en finansiell tillgång när priset som bestämmer tillgångens värde förändras. Känsligheten för prisförändringar är olika för olika tillgångsslag.

Kreditrisk

Kreditrisk innebär att förlust kan uppstå om en motpart ej kan fullfölja ett finansiellt åtagande. Löpande bevakas gäldenärens kreditförmåga och årligen görs en kreditprovning utifrån gäldenärens resultat och balansräkning jämte säkerheternas aktualitet och inomläge.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra sina förpliktelser som sammanhänger med finansiella skulder som regleras med kontanter eller annan finansiell tillgång.

Fastigheter

Placeringsfastigheten Härfågeln 6 är ett äldreboende och ligger i Järna. 2014 beslutade styrelsen att sälja fastigheten av regulatoriska skäl. Köpeavtal skrevs i december 2014. 150401 var fastighetsaffärens överlåtelse- och likviddag.

Prometheus har därmed inte längre något direkt fastighetsinnehav i termer av fast byggnad och mark. Däremot finns tillgångar relaterade till fastigheter i form av en bostadsrättslokal i Täby (andel i bostadsrättsförening) samt andelar/aktier i fastighetsbolag och fastighetsfond. Dessa klassas bokföringsmässigt som andelar och aktier.

Utlåning

De lån Prometheus förmedlar är har med några få undantag säkerheter i fastighetspanter med inomlägen på 30 och 80 %. Övriga säkerheter är kommunal borgen, företagsintekning i fastighets AB och aktieandelar. Fastigheterna utgörs av hyresfastigheter och kommersiella fastigheter där verksamheten är vård, omsorg och skola/förskola samt ett fåtal kontor. Fastigheterna ligger i Stockholms län och närområde samt Enköping och Mariestad.

Prisutvecklingen på fastighetsmarknaden har under 2015 fortsatt varit positiv vilket även värdet på de fastigheter lånen ligger i visar. Därtill har under såväl detta år som tidigare år alla räntebetalningar skett punktligt varför kassaflödet hos låntagarna till synes varit gott.

Löptiden på lånen är mellan 1 och 5 år med bunden ränta. Både nya och omlagda lån har under året lagts på en för Prometheus del gynnsam räntenivå och i några fall har Prometheus även fått en lösensavgift. Under 2015 har lånemarknaden fortsatt stramats åt i takt med förändringar i regelsystem hos bankerna vilket har lett till att pensionskassan även i år fått fler förfrågningar om hypoteksutlåning. Risken för värdenedgång i placeringarna i utlåning bedömer styrelsen som låg även vid ett prisfall på fastigheter.

Under 2015 minskade utlåningen en del, vilket berodde på den interimpost som fanns vid årsskiftet 2014-15 och som var kopplad till affären med Tunabergsfastigheten. Bortsett från det ökade utlåningen något under 2015.

I juli 2013 gick en av Prometheus låntagare i konkurs. Pensionskassans lånefordran på 6,8 miljoner med pant i Lillängen, Mariestad blev därmed en osäker fordran som delvis skrevs ner 2013. Under 2014 började en köpare att förhandla om köp av konkursboet varför den nedskrivna fordran återtogs 2014. I maj 2015 genomfördes köpet av konkursboet. Alla Prometheus utestående räntefakturor betalades och hela lånet löstes. I köpet gick Prometheus in med ett nytt lån med pant i fastigheten på totalt 17 mil till två olika bolag. Dessa lån löstes i mars 2016.

Räntebärande papper

De räntebärande värdepapper som föreningen har placerat i är Statsobligationer, säkerställda bostadsobligationer, Kommunobligationer, obligation utställd av EIB (European Investment Bank) samt placeringar i olika företagsobligationer och räntefonder. Till de räntebärande tillgångarna hör även våra förlagslån i Ekobanken och den Danska Merkur Bank.

Som räntebärande papper räknas även de placeringar vi gjort i kapitalgaranterade strukturerade produkter. De består av i genomsnitt 98 % säkerställda bostadsobligationer och därutöver en liten option mot ett av oss valt index i en aktie-, obligations-, eller valutakorg.

Trots att ränterisken blir högre på de längre räntebärande värdepappren i vår tillgångsportfolio, är dessa innehav ändå nödvändiga för att uppnå en bättre matchning mot durationen på den skuld föreningen har i form av framtida pensionsutbetalningar. Placeringarna i företagsobligationer och kapitalgaranterade strukturerade produkter har gjorts för att få en lite högre avkastning på räntebärande papper.

Nedan en förteckning över samtliga de tillgångar vi har i vår förvaltningsportfolio.

Räntebärande papper; stats- och bostadsobligationer samt förlagslån

Räntetillgångar; Stat, Kommun, bostad 2015-12-31	Marknadsvärde TKR
Realränteobligation Staten 3104	18 127
Nominella Statsobligationer	11 376
Säkerställda bostadsobligationer	3 322
Kommunobligation Stockholms Stad	3 164
EIB obligation 201201 (SEK)	5 984
Kapitalgaranterade strukturerade produkter	30 954
Summa	72 927

Noterade räntebärande papper; fondandelar och obligationer

Räntetillgångar; noterade fonder, obligationer 2015-12-31	Marknadsvärde TKR
Oscar Properties AB	3 830
NP3 Fastigheter AB	1 015
Arise Windpower AB	1 003
GreenBond Wallenstam	1 971
Carnegie Ftg-obligation	3 033
DNB Räntefond Kompassen	3 953
DNB FRN-Fond	2 184
SEB Green Bond Fund	2 000
Summa	18 989

Icke noterade räntebärande papper

Räntetillgångar; icke noterade 2015-12-31	Marknadsvärde TKR
Förlagslån Ekobanken	1 000
Förlagslån Merkur	3 000
Summa	4 000

Noterade fondandelar

Aktier/andelar; noterade fonder 2015-12-31	Marknadsvärde TKR
DNB Renewable Energy Fond	3 824
DNB Hållbar Global	5 149
DNB Hållbar Sverige	3 533
Robur Ethica Miljö Sverige	2 094
Talenten Aktiefond Mega Global	6 280
Öhman Global Sustainable Brands	430
Öhman Etisk Index Europa	3 262
SPP Emergin Markets SRI	1 598
SPP Global Topp 100 Ethical	8 791
CB Fonder Save Earth (Euro)	4 940
Lannebo Utdelning	7 477
Summa	47 378

Onoterade fonder och aktier/andelar

Onoterade fonder/ andelar 2015-12-31	Marknadsvärde TKR
Ekobanken, andelar	4 792
LRH Fastighets AB	1 500
Euroforest 3 AB	13 528
Baltic Forest Fund	5 560
WPO Fastighet AB	2 127
WPO Nordic Real Estate Fastighet AB	3 980
Real Estate Fastighetsfond 2015B	985
FO Private Equity 2012&13 AB	862
FO Private Equity 2013&14 AB	949
Summa	34 283

Noterade aktier

Aktier; noterade bolag 2015-12-31	Marknadsvärde TKR
Eolus Vind AB (B-aktie)	216
Sandvik AB	296
Swedbank AB (A-aktie)	187
Handelsbanken	169
Ericsson B	329
Kungsleden	242
Wallenstam Fastigheter AB	204
Bioa Gaia AB (B-aktie)	70
Husqvarna AB (B-aktie)	280
Hexagon	95
Electrolux AB, ser B	123
Nokia - SEK	182
Concentric AB	321
Recycling AB	173
Atlas Copco AB	209
Acando AB	103
Summa	3 199

Alla tillgångarna är etiskt screenade och ligger i linje med de etiska reglerna och hållbarhetspolicyn som Prometheus har. Dessa ligger alltid till grund för investerings- och placeringsbesluten. Några av indexfonderna har, efter en noggrann genomlysning av GES, visat sig innehålla en liten andel tillgångar med koppling till fossil energi. Även om en indexfond innebär att Prometheus inte har ett direkt ägande av aktien i ett sådant bolag är det ändå en tillgång som vi under 2016 kommer att avyttra.

Avkastningen totalt sett har under 2015 varit bra, trots den mycket volatila börsen och oroliga finansiella världsådet. Det goda resultatet beror delvis på att flera av våra tillgångar i den del som kallar alternativa tillgångar inte är börsrelaterade och därför heller inte har påverkats på samma sätt som andra börsrelaterade tillgångar gör. Alla placeringarna är avsedda att vara långsiktiga. Vi stämmer dock löpande av innehaven i fonderna och kan välja att sälja om de inte längre följer de krav vi har på hållbarhet.

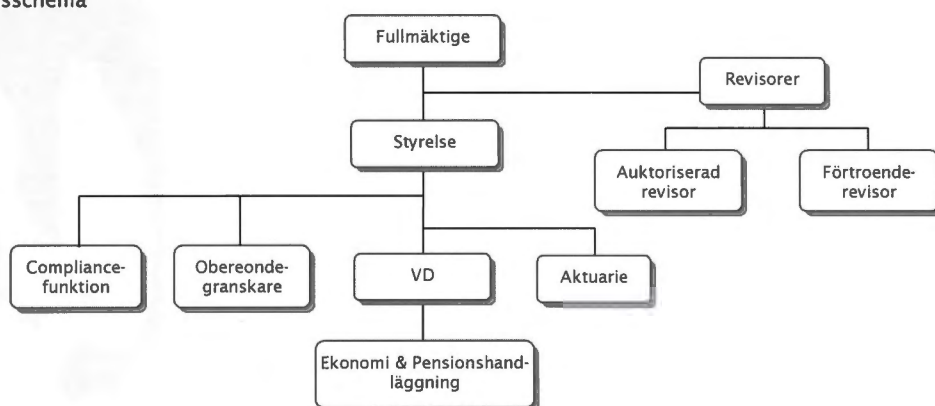
Övrigt

Ytterligare information om risker finns i riskavsnittet. För ersättningar till anställda hänvisas till not 5.

Organisation

FULLMÄKTIGE, STYRELSE, AKTUARIE, MEDARBETARE, REVISORER

Organisationsschema

FULLMÄKTIGE 2015

Fullmäktige utses av Huvudmannaförbundet (HF) och Medarbetareförbundet (MeF) och består av 10 ordinarie och 4 suppleanter.

En fullmäktigeledamot representerar medlemmarna i Prometheus och är också själva medlemmar i Prometheus. De verksamheter som finns angivna nedan är medlemmens arbetsplats vars huvudman är medlem i arbetsgivarföreningen Huvudmannaförbundet. Fullmäktiges sammansättning och valda på fullmäktigemötet 2015-05-05 var:

Ordinarie ledamöter valda av MeF:

MeF-styrelse, pensionär

Klaus Dürhagen *fom 2014-06-04 (suppleant 090507)*

MeF-styrelse

Rebecka Asshoff *fom 2014-06-04*

MeF styrelse

Helena Yli-Koski *fom 2009-05-07*

Auris

Konrad Breidenstein *fom 2015-05-05*

Martinskolan, privatsparare

Anita Hägg *fom 2015-05-05 (suppleant 14-06-04)*

Ordinarie ledamöter valda av HF:

Ekobanken

Åsa Grönlund *fom 2013-05-23*

Skillebyholm

Nora Koker *fom 2007-05-29*

Järna Hälsan AB, HF styrelse

Rüdiger Neuschütz *fom 2010-05-06*

Ekobanken

Maria Flock Åhlander *fom 2012-06-04 (ordinarie fr 2009)*

Hagastiftelsen

Katarina Laurén *fom 14-06-04*

Suppleanter valda av MeF:

Ann-Kristin Nilsson *fom 2015-05-05*

Andrew Zebsda *fom 2014-06-04*

Suppleanter valda av HF:

Christina di Marco *fom 2014-06-04 (ordinarie fr 130523)*

Ilve Steiber *fom 2014-06-04 (ordinarie fr 130523)*

STYRELSE 2015

Styrelsens sammansättning under 2015. Av fullmäktige valda 4 ledamöter, jämte 2 suppleanter, där ordinarie väljs för 2-år och suppleanter för 1 år:

Ordinarie ledamöter:

Jan-Erik Laurén (Ordförande)

Marie Wallin Carlbom

Ivar Heckscher

Britt-Marie Lundh

Suppleanter:

Per Hallström

Gunilla Christiansson

AKTUARIE

Aktuarie för Understödsföreningen Prometheus 2015 var Tao Xu.

MEDARBETARE

Föreningen har under året haft 2 (2) deltidsanställda. Vd hade fram tom 150831 en tillikaanställning med Huvudmannaförbundet (50 % Prometheus) och är från 150901 endast anställd på Prometheus på 80 %.

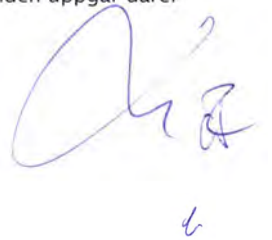
REVISORER

Gunilla Wernelind (KPMG), auktoriserad revisor, ordinarie
Anders Malmeby (KPMG), auktoriserad revisor, suppleant

Siv Frögren, förtroenderevisor, ordinarie
Camilla Venemyr, förtroenderevisor, suppleant

Förslag till disposition av årets resultat

Styrelsen och Vd föreslår att årets överskott på 12 206 449 kr läggs till överskottsfonden. Överskottsfonden uppgår därefter till 40 765 013 kr.

FEMÅRSÖVERSIKT

	2015	2014	2013	2012	2011
Medlemmar/Försäkringar:					
Tjänstepensionsförsäkring - direkt	4 991	4 487	4 071	3 538	3 223
Tjänstepensionsförsäkring - FORA	992	1 009	1 021	1 043	1 060
Privat pensionsförsäkring	66	67	65	58	53
Försäkringar totalt antal	6 049	5 563	5 157	4 639	4 336
Medlemsantal totalt	5 067	4 611	4 187	3 691	3 398
Flyttade försäkringar	5	2	3	3	7
Antal pensionärer	315	267	224	183	152
Antal dödsfall	9	10	2	9	5
Resultat (tkr)					
Premieinkomster	17 917	18 178	16 837	15 407	16 303
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	10 740	20 227	7 750	7 886	3 824
Försäkringsärsättningar (Pensionsutbetalning)	-5 782	-4 356	-3 367	-2 634	-2 198
Driftskostnader, adm	-2 034	-1 733	-1 919	-1 430	-1 266
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	12 763	-8 878	19 972	2 591	-24 541
Avkastningsskatt	-557	-605	-410	-616	-598
Årets resultat	12 206	-9 483	19 562	1 975	-25 139
Ekonomisk ställning (tkr)					
Placeringstillgångar	243 011	224 872	190 743	169 882	154 526
Försäkringstekniska avsättningar	205 974	198 689	157 500	158 171	141 533
Kapitalbas	40 765	30 400	38 852	19 918	18 185
Kollektivt konsolideringskapital	21 170	21 900	8 630	8 545	5 856
Erforderlig solvensmarginal	8 239	7 900	6 300	6 327	5 661
Nyckeltal, % och tkr					
Kollektiv konsolideringsgrad	109	110	105	105	104
Totalavkastning samtliga tillgångar	4,51	9,48	4,10	4,62	2,51
Direktavkastning samtliga tillgångar	8,18	3,39	3,44	3,57	2,62
Genomsnittligt totalt förvaltad kapital	238 119	213 333	189 510	170 664	152 119
Förvaltningskostnadsprocent	0,85	0,81	1,01	0,84	0,83

RESULTATRÄKNING 31 december 2015

	<u>Not</u>	<u>20151231</u>	<u>20141231</u>
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieinkomst			
Premieinkomster	1	17 917	18 178
Kapitalavkastning, intäkter			
Total kapitalavkastning netto	2	20 156	7 235
Orealiserade vinster			
Totala orealiserade vinster	3	125	14 313
Försäkringersättningar			
Totalt utbetalda försäkringersättningar	4	-5 782	-4 356
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning		-7 285	-41 190
Driftskostnader			
Driftskostnader; adm	5,6	-2 034	-1 733
Kapitalavkastning, kostnader			
Total kapitalavkastning, kostnader	5,7	-1 482	-1 325
Orealiserade förluster			
Totala orealiserade förluster	3	-8 852	0
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		12 763	-8 878
ICKE-TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		12 763	-8 878
Avkastningsskatt		-557	-605
ÅRETS RESULTAT		12 206	-9 483

<u>Rapport över totalresultat</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Årets resultat	12 206	-9 483
Övrigt totalresultat	0	0
Summa totalresultat	12 206	-9 483

BALANSRÄKNING 31 december 2015

	<u>Not</u>	<u>20151231</u>	<u>20141231</u>
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	9	0	0
Andra finansiella placeringstillgångar			
- Aktier och andelar	10,11	88 486	63 465
- Räntebärande papper	10,11	91 915	86 847
- Förlagslån	10,11	4 000	4 000
- Lån med säkerhet i fast egendom	10,11	58 610	70 560
Andra tillgångar			
Kassa och bank		3 587	3 434
Övriga tillgångar		0	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		501	667
Övriga förutbetalda kostnader o upplupna intäkter		81	85
SUMMA TILLGÅNGAR		247 180	229 058
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Överskottsfond		28 559	38 741
Årets resultat		12 206	-9 483
Summa eget kapital		40 765	29 258
Försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning	12	205 974	198 689
Andra avsättningar			
Aktuell skatteskuld		2	50
Skulder			
Övriga skulder		289	310
Köpta ej likviderade värdepapper			0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		150	751
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		247 180	229 058
POSTER INOM LINJEN			
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga
Åtaganden, låneutfästelse Alternativa Investeringar		2 000	Inga

Rapport över förändringar i eget kapital

	Överskottsfond	Årets resultat
IB 2014-01-01	19 617	19 562
Föregående års resultatdisposition	19 562	-19 562
Utbetalad återbäring	-438	
Årets resultat / Tillika totalresultat		-9 483
UB 2014-12-31	38 741	-9 483
	Överskottsfond	Årets resultat
IB 2015-01-01	38 741	-9 483
Föregående års resultatdisposition	-9 483	9 483
Utbetalad återbäring	-699	
Årets resultat / Tillika totalresultat		12 206
UB 2015-12-31	28 559	12 206

KASSAFLÖDESANALYS 2015-12-31 (tkr)**Den löpande verksamheten**

Årets resultat före skatt	12 763	-8 878
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	16 012	26 689
Betald skatt	-605	-605
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder	28 170	17 823
Utbetald utdelning (återbäring)	-699	-437
Förändring i övriga rörelsefordringar	171	104
Förändring i övriga rörelseskulder	-622	-1 426
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-1 150	-1 759

Investeringsverksamheten

Nettoinvesteringar i finansiella placeringstillgångar	-26 866	-34 129
Nettoinvesteringar i immateriella tillgångar	0	0
Förändringar av placeringar i byggnader & mark	0	14 500
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-26 866	-19 629

Årets kassaflöde

Likvida medel vid årets början	3 434	7 616
Årets kassaflöde	153	-4 182
Likvida medel vid årets slut	3 587	3 434

Justering för poster som inte ingår i kassaflödet:

	2015	2014
Avskrivningar	0	0
Orealiserade vinster	-125	-14 313
Orealiserade förluster	8 852	0
Avsättning livförsäkringsfond	7 285	41 190
Övrigt	0	-188
	16 012	26 689

REDOVISNINGSPRINCIPER

Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2015 och avser Understödsföreningen Prometheus med organisationsnummer 816400-4148. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 14 april 2016. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på fullmäktigemötet den 26 april 2016.

Årsredovisningen är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2008:26 inklusive ändringsföreskrifter) och Rådet för finansiell rapportering RFR 2. Understödsföreningen Prometheus tillämpar sk lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFS 2008:26. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpats så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Nya standarder och förändrade standarder

Då Prometheus i dagsläget tillämpar FFS 2008:26 med sådana ändringsföreskrifter som skett före den 31 mars 2011 och kommer att göra det så länge övergångsreglerna gäller är det oklart hur kommande regelverksförändringar kommer att påverka kassan.

Förutsättningar vid upprättande av den finansiella rapporten

Föreningens funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Finansiella tillgångar och skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att föreningens ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

En källa för bedömningar och osäkerheter är värdet på de åtaganden som ligger i de försäkringskontrakt som föreningen har tecknat. Alla de av arbetsgivarna direktinbetalade tjänstepensionspremierna är dock enligt stadgarna tecknade med utgångspunkt från 5 års utbetalning och eftersom de flesta nyblivna pensionärerna har ett relativt lågt pensionskapital ligger utbetalningstiden till större delen på 5 år. Detta sammantaget sänker osäkerheten betydligt. En annan källa till bedömningar och osäkerhet är värderingen av placeringstillgångar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Utländsk valuta

Föreningen har inga direkta tillgångar eller skulder i utländsk valuta.

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringskontrakt redovisas och värderas i resultat- och balansräkning i enlighet med sin ekonomiska innebörd. Samtliga kontrakt redovisas som försäkringsavtal. Klassificeringen baseras på att föreningen tar på sig en betydande försäkringsrisk i relation till försäkringstagaren.

Driftskostnader

De löpande kostnaderna består av kostnader hänförliga till fastighetsförvaltningen samt driftskostnader i försäkringsrörelsen. Driftskostnader avseende fastighetsförvaltningen reducerar kapitalavkastningen.

Immateriella tillgångar

Externa kostnader kopplade till nyutveckling av IT-system aktiveras. Utvecklingskostnaderna skrivs av när tillgången tas i drift med beräknad nyttjandeperiod på 5 år.

Andelar

Andelar består av andelar i fonder, i fastighetsbolag och i en bostadsrättsförening i Täby, medlemsandelar i Ekobanken samt fondandelar i följande fonder: DNB Renewable Energy, DNB Hållbar Global och Hållbar Sverige, Robur Ethica Miljö Sverige, Robur Talents Aktiefond Mega Global, Öhman Sustainable Brands, Öhman Etiskt Index Europa, SPP Emergin Markets SRI, SPP Global Topp 100 Ethical, CB Fonder Save Earth, Lannebo Utdelningsfond, WPO Fastighetsfond, WPO Nordic Real Estate AB, Real Estate Fastighetsfond, FO Private Equity AB, LRH Fastighets AB, Euroforest 3 samt Baltic Forest Fund. Innehaven finns i både noterade och onoterade bolag.

Värdering har skett till verkligt värde på balansdagen enligt följande:

- För andelar i Bostadsrättsförening till verkligt värde enligt värdering gjord av auktoriserad mäklare per sista december 2015. Värderingen sker årligen.
- För andelar i noterade fonder till verkligt värde enligt NAV-kursen per 151231.
- För andelar i Euroforest 3 AB, Baltic Forest Fund, WPO Fastighets AB, WPO Nordic Real Estate Fastighets AB, Real Estate Fastighetsfond 2015 samt FO Private Equity 12/13 AB och 13/14 AB fastställs verkligt värde enligt senaste noterade köpkurs.
- För andelar i Ekobanken fastställs verkligt värde enligt senaste noterade kurs beslutad av Ekobankens årsstämma.
- Värdet av andelen i LRH Fastighets AB fastställs enligt senaste fastställda årsredovisning.

Realisationsresultatet för andelar beräknas som skillnaden mellan försäljningsvärdet och anskaffningsvärde. Orealiserade förändringar är skillnaden mellan verkligt värde och upplupet anskaffningsvärde.

Aktier

Direktägda aktier består per den 31 december 2015 av följande:

Eolus Vind AB, Sandvik AB, Swedbank, Handelsbanken, Nordea, Ericsson AB, Kungsliden AB, Wallenstam AB, Bio Gaia AB, Husqvarna AB, Nokia AB, Hexagon AB, Recycling AB, Concentric AB, Electrolux AB, Alfa Laval AB, Atlas Copco AB Acando AB. Värdering har skett till verkligt värde på balansdagen enligt senast noterade köpkurs på offentlig handelsplats. Realisationsresultatet för aktier beräknas som skillnaden mellan försäljningsvärdet och upplupet anskaffningsvärde. Orealiserade förändringar är skillnaden mellan verkligt värde och anskaffningsvärde. Aktierna handlas aktivt av vår samarbetspart Safe Return enligt uppsatta riktlinjer och varierar i omfattning under året. Under 2016 kommer en förändring av denna aktieportfölj att göras mot innehav endast i miljöteknikbolag.

Alternativa investeringar

Alternativa investeringar är ett samlingsbegrepp i Placeringsriktlinjerna. Dessa investeringar finns i redovisningen upptagna under andra rubriker och består av Förlagslån i Ekobanken och Merkur Bank, andelar i Ekobanken, Euroforest 3, Baltic Forest Fund, LRH Fastighets AB, Bostadsrättslokalen Hägernäs, samt våra kapitalgaranterade strukturerade produkter. Dessa tillgångar återfinns inom segmenten aktier/andelar och räntebärande papper.

Lånefordringar

Lånefordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller icke fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, dvs efter avdrag för osäkra fordringar.

Förlagslånet på 1 milj hos Ekobanken har bindningstid till 2018-06-30 med villkor om 2,72 % under resterande bindningstid. Den för året ackumulerade räntan kapitaliseras på balansdagen och förs över till annat konto samma dag.

Förlagslånet hos Merkur har en bindningstid till 2022-09-30. Räntan är Stibor 3 per 1/10 varje år + 375 punkter under hela löptiden och räntan kapitaliseras i oktober varje år.

Prometheus utlånade medel har en löptid på 1 till 5 år med fast ränta. Räntan på lånen sätts med utgångspunkt från Prometheus garanterade ränta, lånets löptid och storlek samt säkerheten. Lånen är i de flesta fall amorteringsfria. Räntefaktureringen sker med några få undantag kvartalsvis.

Livförsäkringsavsättning

Samtliga livförsäkringsavsättningar avser tjänstepensioner och värderas enligt principerna i EU:s tjänstepensionsdirektiv. Det innebär att föreningens åtagande värderas enligt så kallade aktsamma antaganden. Avsättningen beräknas enligt Finansinspektionens föreskrifter om val av räntesats för att beräkna livförsäkringsavsättningar (FFFS 2013:23), vilket innebär att förväntade framtida kassaflöden diskonteras med en räntekurva som är medelvärde av dels räntekurvan för statsobligationer och dels räntekurvan för säkerställda bostadsobligationer.

Förutom framtida ränta har antaganden om framtida dödlighet, driftskostnad och skatt beaktats vid beräkning av livförsäkringsavsättningar. Samtliga dödlighetsantaganden som görs för tjänstepensionerna är sedan första starten könsberoende. Sedan 2012-01-01 är även de privata pensionerna könsberoende. Utbetalade pensioner beräknas alltid utifrån könsneutrala antagande. Antagandet om driftskostnader förväntas motsvara framtida faktiska kostnader för administrationen.

Redovisning av kapitalavkastning

Kapitalavkastning, intäkter

Intäkter avser avkastning på placeringstillgångar i form av ränteintäkter från hypotekslån och räntebärande placeringar, hyresintäkter, utdelning på andelar/aktier samt realiserade vinster på placeringstillgångar.

Kapitalavkastning, kostnader

Kostnader för placeringstillgångar utgörs av kapitalförvaltningskostnader och realiserade förluster på placeringstillgångar.

Realiserade och orealiserade värdeförändringar

Samtliga placeringstillgångar värderas till verkligt värde med värdeförändring via resultaträkningen. Skillnaden mellan värderingen och anskaffningsvärdet är en orealiserad vinst eller förlust som redovisas netto per tillgångsslag.

Realiserad vinst eller förlust är skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas som Övriga intäkter.

Avkastningsskatt

Värdet på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas varje år. Kostnaden redovisas som skattekostnad.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen är räntebärande värdepapper, kapitalgaranterade strukturerade produkter (SPAX), företagsobligationer samt aktier och andelar. Skulder och eget kapital utgörs av övriga skulder samt försäkringsåtaganden.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Föreningen har som princip att värdera placeringstillgångar, förutom lånefordringar, till verkligt värde via resultaträkningen (fair value option) därför att bolaget utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden. Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificeras som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen består av inköpspris exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader för dessa instrument kostnadsförs direkt som kapitalförvaltningskostnader.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (courtage och portföljarvode) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på afärsmässiga villkor.

Räntebärande värdepapper

Obligationer (statsobligationer och säkerställda bostadsobligationer) och andra räntebärande värdepapper såsom kapitalgaranterade strukturerade produkter (SPAX), företagsobligationer, räntefonder och förlagslån värderas till verkligt värde enligt senaste noterade köpkurs. Realisationsresultatet för obligationer och andra räntebärande värdepapper beräknas som skillnaden mellan försäljningsvärde och upplupet anskaffningsvärde. Vid beräkning av upplupet anskaffningsvärde periodiseras skillnaden mellan anskaffningsvärde och lösenpris över resultaträkningen under resterande löptid. Förändringen av upplupet anskaffningsvärde redovisas netto under ränteintäkter. Realiserade förändringar är skillnaden mellan verkligt värde och upplupet anskaffningsvärde.

Aktier och andelar

För aktier och andelar noterade på en aktiv marknad används den senaste köpkursen. För onoterade aktier och andelar fastställs det verkliga värdet med hjälp av etablerade värderingstekniker.

Definition av nivåindelning av placeringstillgångars värdering

Placeringstillgångarna nivåindelas enligt följande tre olika sätt att värdera en tillgångs värde:

Nivå 1: Verkligt värde bestäms enligt priser noterade på en aktiv marknad/offentlig handelsplats.

Nivå 2: Verkligt värde bestäms utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Aktier/andelar klassade som nivå 2 är Euroforest 3 AB, Baltic Forest Fund, WPO Fastighet AB och WPO Nordic Real Estate Fastighets AB, Real Estate Fastighetsfond AB, FO Private Equity 12/13 AB och 13/14 AB samt andelar i Ekobanken. Räntebärande tillgångar som är klassade som nivå 2 är utlånade medel och förlagslån.

Värdering sker genom fastställande av kurs på bolagsstämma, samt fastställande av kurs vid nyemission. Aktier/andelar i dessa bolag är handlingsbara.

Nivå 3: Verkligt värde bestäms utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Tillgångar som är klassade som nivå 3 är andelar i Bostadsrättsföreningen Hägernäs, Täby (brf-lokal) och aktier i LRH Fastighet AB.

Värderingen av bostadsrättslokalen sker vid årsskiftet av auktoriserad mäklare. Värdering av aktier i LRH AB bestäms utifrån godkänd årsredovisning.

Finansiella skulder

Finansiella skulder såsom t.ex. leverantörsskulder värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Likvida medel

Likvida medel består av omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut.

Ansvarsförbindelser

Ansvarsförbindelser redovisas när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

Tjänstepensioner för anställda

Föreningens pensionsplaner för medarbetarna tjänstepensioner är tryggade genom kollektivavtal.

UPPLYSNINGAR OM RISKER

Understödsföreningen Prometheus redovisade resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en del av verksamheten i föreningen.

Syftet med föreningens riskhanteringsorganisation är att identifiera, mäta och styra de största riskerna som föreningen är exponerat för. Det viktigaste syftet är att tillse att föreningen har en betryggande solvens i förhållande till de risker föreningen är exponerat för.

Huvudansvaret för de risker som föreningen är utsatt för ligger på styrelsen. Styrelsen fastställer de riktlinjer som ska gälla för riskhantering, riskrapportering, intern kontroll och uppföljning. Styrelsen har i särskilda instruktioner inom vissa ramar delegerat ansvaret för riskhantering till Vd. Instruktionerna revideras årligen av styrelsen för att säkerställa att de korrekt återspeglar verksamheten.

Risker i försäkringsverksamheten

Föreningens åtagande består enbart av avgiftsbetald ålderspensionsförsäkring med garanterad avkastning. Den risk som föreligger beträffande dessa försäkringar är att föreningen ej kan infria sina förpliktelser. För att begränsa risken för att detta skall inträffa görs de antaganden som ligger till grund för beräkning av garanterade pensionsbelopp med säkerhetsmarginaler. Försäkringsrisken analyseras fortlöpande av aktuarie.

Försäkringsrisken består av flera olika delar där nivån på medlemmarnas garanterade avkastning är den klart största. En annan risk är antaganden kring livslängd den s.k. dödlighetsrisken som påverkas av avkastningen på tillgångarna i relation till livslängd. För Prometheus som har en utbetalningstid för huvuddelen av pensionskapitalet på 5 år (65 – 70 år), är dödlighetsrisken relativt liten jämfört med pensioner som betalas ut livslångt. Den framtänkade durationen på föreningens åtagande visar att den är på 15 år.

Det av styrelsen tidigare identifierade nyckelpersonsberoendet vad gäller Vd, kvarstår fortfarande till viss del. Arbetet med att hitta lösningar fortsätter framför allt genom att dokumentera rutiner och överföra kunskap till ekonomen på kansliet.

Den pågående förändringen av regelverket kommer att påverka föreningen. Då förändringarna fortfarande inte är klarlagda har styrelsen ännu inte kunnat ta ställning i frågan. Frågan är uppmärksammas och Vd håller styrelsen löpande informerad om vad som händer.

Hantering av ränterisker i utestående försäkringsåtaganden

De åtaganden föreningen har består av fasta garanterade räntor på inbetalade premier. Dessa åtaganden har i den försäkringstekniska avsättningen värderats, med stöd av Finansinspektionens allmänna råd, med utgångspunkt i aktuella marknadsräntor för motsvarande löptider.

Mål, principer och metoder för hantering av finansiella risker

I föreningens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har föreningens styrelse fastställt en placeringspolicy, etiska regler, hållbarhetspolicy samt riktlinjer och instruktioner för verksamheten.

Allmänna mål för riskhantering

Föreningens tillgångar skall placeras på det sätt som bäst gagnar försäkringstagarnas/medlemmarnas intressen.

Överdriven riskkoncentration skall undvikas genom tillbörlig diversifiering mellan samt inom olika tillgångsslag. Tillgångarna skall, med beaktande av föreningens försäkringsåtaganden och förändringar i framtida värde och avkastning, placeras så att betalningsberedskapen är tillfredsställande och att en tillräcklig förväntad avkastning uppnås inom ramen för en aktsam förvaltning. Inför placeringsbesluten beaktas alltid de Etiska reglerna och Hållbarhetspolicyen. Styrdokumenten ses över minst en gång om året.

Hantering av ränterisk

Risken att marknadsvärdet på ränterelaterade instrument förändras vid rörelser i det allmänna ränteläget. Värdeförändringen och därmed risken är kopplad till vilken räntebindningstid (duration) respektive instrument har vid varje tillfälle. Ränterisken i placeringar i ränterelaterade instrument mäts med utgångspunkten att varje dags räntebindning ökar risken. För att sprida denna risk har de räntebärande värdepapper som föreningen placerat i olika löptider och olika affärsdatum (köpdagar). För att ytterligare sprida riskerna med räntebärande papper är innehavet uppdelat på statsobligationer med kupongranta och realränteb obligationer samt säkerställda bostadsobligationer från olika institut och företagsobligationer i olika segment.

Hantering av kreditrisk

Kreditrisk innebär att förlust kan uppstå om en motpart ej kan fullfölja ett finansiellt åtagande. Gäldenärens kreditförmåga kontrolleras och årligen görs en bankmannamässig kreditprövning utifrån gäldenärens resultat- och balansräkning jämte säkerhetens aktualitet. Samtliga låneräntor har under året betalats i tid och amorteringar har gjorts på de större lånen i enlighet med avtalen.

Hantering av motpartsrisk

Risken för att en motpart inte kan fullfölja sina betalningsåtaganden. Risken hanteras dels genom att endast räntebärande papper i Svenska kronor i första hand i Svenska Staten, Svenska kommuner eller säkerställda bostadsobligationer används och att föreningens utlånade medel, dvs hypoteksutlåningen, normalt ligger inom 40 % - 60 % av marknadsvärdet och panterna har goda marginaler i inomläget.

Bedömning av de samlade marknadsriskerna

Med marknadsrisk avses förändringen i värdet av en placeringstillgång när priset som bestämmer tillgångens värde förändras. Känsligheten för prisförändringar är olika för olika tillgångsslag.

Marknadsrisken i fastighetsrelaterade tillgångar

I december 2014 skrevs ett köpeavtal försäljning av Fastigheten Härfågeln 6 i Järna. Likviddag och tillträdesdag var den 1 april 2015. Därmed har Prometheus inte längre något direkt ägande av fastighet eller mark. Däremot finns andra tillgångar som är fastighetsrelaterade i form av utlånade medel mot säkerhet i fastighet, andelar/aktier i fastighetsbolag och en bostadsrättslokal. En viss exponering mot fastigheter finns även i form av obligationslån i noterade fastighetsbolag.

Vad gäller hypotekslånen med säkerhet i fastigheter, är bedömningen att kreditrisken är låg. Samtliga räntor har betalats på förfallodagen +/- 4 dagar. Säkerheter och panter på lånen har goda marginaler på inomläget. Fastigheterna finns på bra lägen i expansiva områden i och runt Stockholms län, Enköping och Mariestad. Fastigheterna är till stor del bostadsfastigheter och övriga har i huvudsak verksamheter inom vård, skola och barnsomsorg.

Övriga fastighetsrelaterade tillgångar i form av aktier/andelar finns i fastighetsbolag som både är noterade och onoterade. Diversifieringen på dessa tillgångar är bra och avkastningen har genom åren varit god.

Hantering av operativ risk

Operativ risk innebär att förluster kan uppkomma på grund av otillräckliga kontroller eller bristfälliga kunskaper. Övergripande riktlinjer har fastställts av styrelsen. Föreningen ska årligen fastställa en plan för oberoende granskningsfunktion i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter. Vid tillsammans med styrelsen ansvarar och följer upp riskhanteringen och regelefterlevnaden.

Under 2015 har Regelgruppen bestående av Vd (intern riskkontroll), oberoendegranskaren (Camilla Björklind), compliance (Bengt Tedenmyr) samt den externa resursen som arbetar med compliance i Ekobanken (Ilve Steiber) träffats ett flertal gånger för att tillsammans kartlägga Prometheus risker och göra en årsplan för olika aktiviteter.

Oberoendegranskningen av utvalt projekt beslutades utgöras av det gemensamma kartläggningsarbetet av Prometheus risker i "Regelgruppen". Den externa Oberoendegranskaren har även lämnat en egen rapport från sin riskgranskning i december 2015.

Genomgång samt rapport kring regelefterlevnaden (Compliance-funktionen) för verksamhetsår 2015 gjordes också enligt plan och lämnades till styrelsen i december 2015.

En återkommande punkt på styrelsens dagordning är en genomlysning av de beslut som tagits under mötet i förhållande till regelverk och risker.

Känslighetsanalys (Mkr)

Förändring	Placeringstillgångars resultatpåverkan mkr		Livförsäkringsavsättningsresultatpåverkan mkr	
	2015	2014	2015	2014
Värdenedgång på aktier 40%	-31	-16	0	0
Värdenedgång på fastigheter 30%	-8	0	0	0
Ränteuppgång 1%	-8	-7	17	17
Räntenedgång 1%	7	6	-17	-18

Förfallostruktur för åtaganden (FTA) baserade på avtalade löptider per 2015-12-31

Utbetalning av pensionsförmåner i tkr inom:				
3 månader	3 mån 1 år	1 – 2 år	3 – 5 år	Längre än 5 år
1 557	6 501	10 539	39 773	147 604

NOTER 31 december 2014

	2015	2014
1 Premieintäkter		
Premieinkomster, tjänstepensioner	17 851	17 924
Premieinkomster, tjänstepensioner SAF-LO	15	12
Premieinkomster, privatpensioner	44	240
Flyttavgifter	7	2
Summa premieintäkter	17 917	18 178
Premieinkomsten avser försäkringsavtal tecknade i Sverige.		
2 Kapitalavkastning intäkter		
Hyresintäkter från byggnader o mark	871	1 968
Summa driftsöverskott från byggnader och mark	871	1 968
Nettovinst/förlust på finansiella tillgångar		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin		
Andelar/aktier	219	159
Räntebärande placeringar	1 824	1 586
Summa nettovinst tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	2 043	1 745
Lånefordringar		
Utlånade medel	3 914	2 450
Summa nettovinst lånefordringar	3 914	2 450
Realiserad vinst på finansiella tillgångar		
Realiserade vinster på andelar/aktier	7 840	320
Realiserade vinster på räntebärande papper	5 488	252
Realiserade vinster på fastighet	0	500
Summa realiserad vinst	13 328	1 072
Summa kapitalavkastning intäkter	20 156	7 235
3 Orealiserade vinster och förluster		
Orealiserade vinster på byggnader och mark enl värdering	0	0
Orealiserade vinster räntebärande värdepapper	0	9 206
Orealiserade vinster aktier och andelar	125	5 107
Summa orealiserade vinster	125	14 313
Orealiserade förluster på byggnader och mark enl värdering	0	0
Orealiserade förluster räntebärande värdepapper	-4 976	0
Orealiserade förluster aktier och andelar	-3 876	0
Summa orealiserade förluster	-8 852	0
4 Utbetalda försäkringsersättningar		
Tjänstepensioner och privatpensioner	-5 487	-4 284
Kapitalflytt	-295	-72
Summa utbetalda försäkringsersättningar	-5 782	-4 356
5 Driftskostnader, administration		
Lokalkostnader	70	70
Personalkostnader	1 098	875
Andra verksamhetsrelaterade kostnader	866	787
Summa driftskostnader, administration	2 034	1 732
Driftskostnader, uppdelade i kostnadsslag		
Administration	2 034	1 732
Fastighetsförvaltning	7	11
Kapitalförvaltning	385	211
Summa	2 426	1 954
Löner och ersättningar till Vd och styrelse		
Lön Vd	388	315
Arvode Marie Wallin Carlbom	22	12
Arvode Britt-Marie Lundh	22	24
Arvode Jan-Erik Laurén	45	0
Arvode Ivar Heckscher	22	3
Arvode Per Hallström	22	7
Arvode Gunilla Christiansson	22	8
Lön övriga medarbetare	375	361
Sociala avgifter	249	220
Tjänstepension	55	20
Särskild löneskatt	24	5
Summa löner och ersättningar	1 246	975

Vd har fram till 150831 haft tillikaanställning på HF-Prometheus och från 150901 endast anställd på Prometheus. Ekonomen är anställd enbart på Prometheus. Tjänstepensioner säkras genom kollektivavtal. Ersättningspolicy är upprättad 2010-03-24; inga rörliga ersättningar utges.

Medelantal anställda

Medelantal anställda, helårsanställning

Antalet anställda kvinnor och män

2015**2014**

1,30

1,20

2 kvinnor, 0 män 2 kvinnor, 0 män

6 Arvode revisorer**KMPG**

Revisionsuppdrag

225

139

Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget

0

0

Skatterådgivning

0

0

Övriga uppdrag

0

0

Summa**225****139****7 Kapitalavkastning, kostnader**

Kapitalförvaltningskostnader, fastigheter

410

15

Driftskostnader fastigheter

687

1 011

Bankkostnader

385

211

Räntekostnader mm.

0

1

Realiserade förluster på fastigheter

0

0

Realiserade förluster på räntebärande papper

0

88

Realiserade förluster på andelar/aktier

0

0

Summa**1 482****1 325****8 Immateriella tillgångar**

Ingående värde

0

0

Årets anskaffning

0

0

Årets avskrivning

0

0

Utgående värde

0

0

Immateriella tillgångar utgörs av externt upparbetade och aktiverade utgifter avseende utveckling av försäkringssystem.

Avskrivning sker med 20%

9 Byggnader och mark

Ingående värde

0

14 500

Värdeförändring

0

500

Årets försäljning

0

15 000

Utgående värde

0

0

10 Placeringstillgångar

Aktier och fonder	2015		2014	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Tillgångsslag				
Noterade Fonder				
Noterade utländska/globala fonder	32 253	34 274		
Noterade Svenska fonder	13 019	13 104	7 532	9 559
Onoterade Fonder				
Onoterade utländska/globala fonder	6 040	6 545	5 008	5 303
Onoterade svenska fonder	0	0	0	0
Svenska aktier				
Svenska noterade aktier/andelar	3 233	3 199	1 320	1 240
Svenska onoterade aktier/andelar	25 544	31 363	11 671	22 346
Utländska aktier				
Utländska noterade aktier (Vestas)	0	0	128	144
Utländska onoterade aktier	0	0	0	0
Summa	80 089	88 485	25 659	38 592

Räntebärande placeringar	2015		2014	
	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde
Tillgångsslag				
Svenska staten	26 597	29 502	26 597	30 070
Svenska bostadsinstitut	33 453	34 276	31 765	35 622
Övriga svenska emittenter	21 175	23 153	11 263	11 655
Utländska stater (EIB)	5 526	5 984	5 526	6 147
Övriga utländska emittenter	5 000	3 000	6 687	7 353
Summa	91 751	95 915	81 838	90 847

Andra finansiella placeringstillgångar

Utlånade medel

2015**2014**

58 610

70 560

Summa**58 610****70 560**

11 Kategoriindelning av finansiella tillgångar och skulder		Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
		Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Tillgångar innehavda för handel	Låne- och kundfordringar/ övr finansiella skulder	Icke finansiella tillgångar /skulder	Summa
2015-12-31						
Finansiella tillgångar						
Andelar och aktier	88 486					88 486
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	91 915					91 915
Hypotekslån				58 610		58 610
Förlagslån				4 000		4 000
Övriga fordringar						0
Kassa och bank				3 587		3 587
Upplupna ränte- och hyresintäkter	501					501
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					81	81
Summa	180 902	0		66 197	81	247 180
Finansiella skulder						
Övriga skulder				289	2	291
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				150		150
Summa skulder	0	0		439	2	441
11 Kategoriindelning av finansiella tillgångar och skulder		Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
		Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Tillgångar innehavda för handel	Låne- och kundfordringar/ övr finansiella skulder	Icke finansiella tillgångar /skulder	Summa
2014-12-31						
Finansiella tillgångar						
Andelar och aktier	63 465					63 465
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	86 847					86 847
Hypotekslån				70 560		70 560
Förlagslån				4 000		4 000
Övriga fordringar						0
Kassa och bank				3 434		3 343
Upplupna ränte- och hyresintäkter	667					667
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					85	85
Summa	150 979	0		77 994	85	229 058
Finansiella skulder						
Övriga skulder				310	50	360
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				751		751
Summa skulder	0	0		1 061	50	1 111

2015				2014		
11 Nivåindelning	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Andelar och aktier	50 578			33 704		
Euroforest AB 1 (2), Baltic Forestfund 1 (1)		19 089			13 089	
WPO Fastighet 2 (2), Nordic Real Estate 2015B, FO Private Equity 2 (2)		8 903			6 931	
Andelar Ekobanken		4 791			4 741	
Brf-lokal, Hägernäs Täby			3 625			3 500
Andelar LRH Fastighets AB			1 500			1 500
Utlånade medel		58 610			70 560	
Förlagslån		4 000			4 000	
Räntebärande papper	91 915			86 847		
Summa	142 493	95 393	5 125	120 551	99 321	5 000

Värdering av bostadsrättslokalen gjordes av Mäklaringen. Värderingen ligger i intervallet 3 625 tkr +/- 50 tkr. Lokalen inrymmer en växande förskola i ett område i Täby som expanderar. Se vidare beskrivning av nivåindelning under Redovisningsprinciper

Förändring Nivå 3	2015	2014
Ingående balans	5000	4 445
Perioden inköp	0	0
Periodens försäljning	0	0
Värdeförändring	125	55
Utgående balans	5 125	5 000

Bostadsrättsandel nr 4093, Täby	
IB verkligt värde	3 500
Förändring verkligt värde	125
Köp/Försäljning	0
Summa	3 625

12 Förändring av livförsäkringsavsättning**IB**

Inbetalda premier	
Utbetalningar	
Kapitalflytt	
Dödlighetsresultat	
Övriga antagandeförändringar	
Avgiftsbelastning	
Avkastningsskatt	
Effekt av ändrad diskonteringsränta	
Förräntning av avsättningar	
Differens till följd av skillnad mellan premie- och avsättningsantagande	
Oanalyserat	

UB**2015****2014**

198 689	157 500
17 917	18 178
-5 486	-4 284
-295	-72
-180	-164
0	174
196	-1 831
-1 930	-483
-5 751	29 095
3 934	3 424
-1 792	-2 727
845	-121
205 974	198 689

13 förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder

	2015			2014		
	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Tillgångar						
Immateriella tillgångar	0	0	0	0	0	0
Byggnader och mark		0	0	0	0	0
Aktier och andelar	4 425	84 061	88 486	4 100	59 365	63 465
Räntebärande placeringar, inkl kapitalgaranterade strukturerade produkter	5 588	90 327	95 915	6 434	84 413	90 847
Utlånade medel	1 150	47 560	58 610	14 850	55 710	70 560
Kassa och bank	3 587	0	3 587	3 434	0	3 434
Övriga tillgångar	0	0	0	0	0	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	582	0	582	752	0	752
Summa tillgångar	25 232	221 948	247 180	29 570	199 488	229 058
Livförsäkringsavsättning	8 947	197 027	205 974	7 568	191 121	198 689
Övriga skulder	291	0	291	124	0	124
Summa avsättningar och skulder	9 238	197 027	206 265	7 692	191 121	198 813

Närstående transaktioner

Understödsföreningen Prometheus har skapats av parterna Huvudmannaförbundet (arbetsgivarorganisation) och Medarbetareförbundet (arbetstagarorganisation). Under de första verksamhetsåren bars föreningens kostnader helt av Huvudmannaförbundet (HF) tillsammans med Medarbetareförbundet (MeF). Sedan 2005 har kostnaderna för framför allt löner och administration successivt flyttats över till Prometheus för att från 2008 helt bäras av föreningen. Medarbetarna har sedan 2005 haft en tillikaanställning i HF och Prometheus. Från 2013 är en medarbetare anställd endast av Prometheus. Från september 2015 är Vd bara anställd av Prometheus på 80 %. Kansliet har från 2015 egna lokaler med egen kontorsutrustning.

Webbapplikationen för premieberäkning och rapportering till Prometheus har skapats och utvecklats av Huvudmannaförbundet. 2015-10-01 överläts applikationen till Prometheus som därefter fortsätter att utveckla och administrera det.

Stockholm den 14 april 2016

Jan-Erik Laurén
Ordförande

Marie Wallin Carlbom

Ivar Heckscher

~~Britt-Marie Lundh~~
GUNILLA CHRISTIANSSON
suppleant

Maria Rehnborg
Vd

Vår revisionsberättelse har lämnats den 18/4 2016

Gunilla Wernelind
Auktoriserad revisor

Siv Frogren
Förtroenderevisor

ORDLISTA OCH NYCKELTALSDEFINITIONER

Erforderlig solvensmarginal. Den minsta nivå, beräknad utifrån verksamhetens art och omfattning, som kapitalbasen skall uppgå till.

Försäkringssättningar. Under räkenskapsåret gjorda utbetalningar till försäkringstagare eller andra förmänstagare på grund av försäkringsavtal.

Försäkringstekniska avsättningar (FTA). Försäkringstekniska avsättningar består av livförsäkringsavsättning. Se vidare avsnittet Redovisningsprinciper.

Kapitalavkastning intäkter. Avkastning i form av räntor och utdelning, samt nettovinst vid försäljning av placeringstillgångar.

Kapitalbas. Summan av eget kapital.

Kollektiv konsolideringsgrad (%). Föreningens totala tillgångar värderade till verkligt värde dividerat med föreningens totala åtaganden multiplicerat med 100.

Konsolideringskapital. Eget kapital inkluderande övervärden i placeringstillgångarna.

Livförsäkringsavsättningar. Se vidare avsnittet Redovisningsprinciper.

LUF. Lag (1972:262) om Understödsföreningar.

Orealiserade vinster/förluster på placeringstillgångar. Årets förändring av skillnaden mellan placeringstillgångarna värderade till verkligt värde och anskaffningsvärde/upplupet anskaffningsvärde.

Premieinkomst. Under räkenskapsåret inbetalda pensionspremier, brutto.

Premiereserv. Premiereserven utgör en del av livförsäkringsavsättningen. Se vidare under livförsäkringsavsättning i redovisningsprinciperna.

Totala driftskostnader. Samtliga driftskostnader för kapitalförvaltning inklusive finansförvaltning och försäkringsrörelsen.

Förvaltningskostnadsprocent (%). Driftskostnader i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på samtliga tillgångar.

Totalavkastning (%). Kapitalavkastning, intäkter och realiserat resultat vid försäljning av placeringstillgångar jämte värdeförändringar minus kostnader kapitalavkastning, i förhållande till ett genomsnittligt verkligt värde på samtliga tillgångar.

Direktavkastning (%). Kapitalavkastning och intäkter i förhållande till ett genomsnittligt verkligt värde på samtliga tillgångar.

Garanterad ränta (%). Den räntesats som tillämpas vid beräkning av det garanterade förmånsvärdet till försäkringstagarna. Garanterade räntan anges före avdrag för kapitalrelaterade kostnader och före avkastningsskatt.

Återbäring. Överskott som tilldelas eller allokeras åt försäkringstagarna/medlemmarna i form av ränta.

Duration. Mått av ränterisk som anger vad som händer när alla marknadsräntor förändras lika mycket. Är även ett mått på det beräknade åttagandet av pensionsutbetalningar i tid.

NAV (NAV-kurs). Nettoandelsvärde (på engelska *net asset value*). Värdet på en fondandel beräknas som fondens alla tillgångar efter avdrag för förvaltningskostnader dividerat med antalet andelar. Normalt värderas fondens innehav och andelsvärdet räknas om varje börsdag.

Solvensgrad. Förhållandet mellan marknadsvärdet av ett bolags tillgångar och de garanterade utfästelserna. I Prometheus fall är måttet på vår förmåga att återbetala inbetalda premier samt garanterad ränta.

Revisionsberättelse

Till fullmäktige i Understödsföreningen Prometheus, org.nr 816400-4148

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Understödsföreningen Prometheus för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Granskningen har utförts enligt god revisionssed. För den auktoriserade revisorn innebär detta att han eller hon utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur föreningen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Understödsföreningen Prometheus finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att fullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

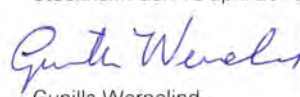
Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot föreningen. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med lagen om understödsföreningar, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller föreningens stadgar.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 18 april 2016

Gunilla Wernelind
Auktoriserad revisor

Siv Frögren